

Sygn. akt **XXIII Ga 1126/18**

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Alicja Dziekańska

Sędziowie: SO Wiktor Piber

SO Anna Gałas (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: „(...)” z siedzibą w W.

o zmianę wpisu w KRS

na skutek apelacji wnioskodawcy

na pkt III. postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 11 czerwca 2018 r., sygn. akt Wa XIII Ns-Rej.KRS (...)

postanawia:

1. uchylić zaskarżone postanowienie w części odmawiającej zarejestrowania zmian statutu w § 8 i w tej części przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie do ponownego rozpoznania;
2. oddalić apelację w pozostałym zakresie.

SSO Anna Gałas SSO Alicja Dziekańska SSO Wiktor Piber

Sygn. akt XXIII Ga 1126/18

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 11 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie zmienił zaskarżone orzeczenie referendarza sądowego z dnia 26 kwietnia 2018 r. w ten sposób, że zarejestrował zmianę statutu z dnia 24 listopada 2017 r. w zakresie zmiany § 12 ust.1 pkt. e., wpisał w Krajowym Rejestrze Sądowym: rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej zmiany, odmówił zarejestrowania w statucie: § 8, punktu 16 w § 27, w ustępie 4 § 32 nie zarejestrowano słów: „w szczególności”, w § 37 nie zarejestrowano w ust. 2 punktu D.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawca wniósł o rejestrację zmian danych podmiotu w KRS w zakresie rejestracji zmiany nazwy podmiotu, zmian statutu z dnia 24 listopada 2017 r., celu działania podmiotu, sposobu reprezentacji.

W dniu 26 kwietnia 2018 r. referendarz sądowy wydał postanowienie na mocy, którego zarejestrował zmianę nazwy, sposobu reprezentacji, celu oraz zmiany statutu poza rejestracją: § 8, § 12 ust.1 pkt. e, punktu 16 w § 27, w punkcie 4 § 32 nie zarejestrowano słów: "w szczególności", w § 37 nie zarejestrowano w ust. 2 punktu d.

W dniu 21 maja 2018 r. wnioskodawca wniósł skargę na pkt.II oraz pkt I orzeczenia w zakresie, w jakim dokonany nim wpis odnosi się do nie zarejestrowania elementów opisanych w pkt. II rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy po zbadaniu złożonego przez wnioskodawcę statutu pod kątem jego zgodności z ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 r. prawo o stowarzyszeniach stwierdził, że niektóre jednostki redakcyjne statutu nie odpowiadają wymogom ustawowym. W znowelizowanym statucie sposobami realizacji celów są m. in. organizowanie zjazdów, sympozjów, konferencji oraz prowadzenie działalności wydawniczej (§ 8 statutu). Jednocześnie w § 37 ust. 2 pkt d jako źródło funduszy, a więc finansowania stowarzyszenia wskazano dochody z działalności statutowej, w tym organizacji zjazdów i konferencji, działalności wydawniczej i innej. Zbieżność sposobów realizacji celów ze źródłami finansowania działalności podmiotu oraz jednoznaczne wskazanie działalności statutowej jako źródła dochodów zdaniem Sądu Rejonowego świadczy o zarobkowym charakterze działalności statutowej.

W ocenie Sądu Rejonowego zapis statutu, że na majątek stowarzyszenia składają się dochody z działalności statutowej (§ 37 ust. 2 pkt. d statutu) wskazywał na zamiar czerpania korzyści majątkowych z działalności, która ze swej istoty musi mieć charakter niezarobkowy. Sposobem realizacji celów nie może być prowadzenie działalności nastawionej na zysk. Sąd Rejonowy powołał treść art. 33 oraz art. 34 ustawy prawo o stowarzyszeniach i podniósł, że stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą ale działalność ta nie może być celem samym w sobie ani sposobem realizacji celów, czyli działalnością statutową.

Sąd Rejonowy wskazał, że zapis § 27 pkt 16 statutu, który daje możliwość zarządowi głównemu podejmowania decyzji nie należących do zakresu działania innych władz jest niedopuszczalny z uwagi na treść art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy prawo o stowarzyszeniach i nakaz określania kompetencji organów statutowych stowarzyszenia w sposób ścisły i jednoznaczny. Sąd Rejonowy uznał też zapis § 32 ust. 4, który tworzy katalog otwarty komisji rewizyjnej, jako niedopuszczalny z uwagi na to, że zgodnie z zasadą wynikającą z art. 11 ustawy prawo o stowarzyszeniach najwyższą władzą stowarzyszenia jest walne zebranie członków i w sprawach, a których statut nie określa właściwości władz stowarzyszenia, podejmowanie uchwał należy do walnego zebrania członków.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy, powołując się na treść art. 16 w zw. z art. 21 ustawy prawo o stowarzyszeniach odmówił zarejestrowania statutu znowelizowanego w dniu 24.11.2017 r. w zakresie: § 8, punktu 16 w § 27, w ust. 4 § 32 nie zarejestrowano słów: "w szczególności", w § 37 nie zarejestrowano w ust. 2 punktu d.

Apelację od powyższego orzeczenia złożył wnioskodawca zaskarżając je w zakresie pkt III postanowienia. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. naruszenie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym w związku z art. 16 ust. 3 w zw. z art. 21 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 10 ust. 1 pkt 3) ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach, poprzez odmowę zarejestrowania § 8 statutu Towarzystwa i wyeliminowanie ze statutu, koniecznego w świetle Prawa o stowarzyszeniach, uregulowania sposobów realizacji celów Towarzystwa, skutkiem czego Towarzystwo pozbawione zostanie możliwości prowadzenia jakiejkolwiek działalności;
2. naruszenie art. 23 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 16 ust. 3 w zw. z art. 21 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 i 2 w zw. z art. 10 ust. 1 pkt 7), a także art. 33 ust. 1 i art. 34 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, a także art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie , poprzez odmowę zarejestrowania § 8 statutu oraz § 37 ust 2 pkt d statutu Towarzystwa wobec:

- błędnego uznania, że działalność statutowa stowarzyszeń nie może przynosić jakichkolwiek wpływów, czyli że stowarzyszenie nie może uzyskiwać "dochodów z własnej działalności", o których mowa w art. 33 ust. 1 Prawa o stowarzyszeniach,

- błędnego uznania, że uzyskiwanie "dochodów z własnej działalności" stowarzyszenia jest równoznaczne z prowadzeniem przez stowarzyszenie działalności nastawionej na zysk,

- błędnego uznania, że ze statutu Towarzystwa wynika, że jego działalność statutowa (w szczególności polegająca na organizacji zjazdów, sympozjów, konferencji oraz działalność wydawnicza) ma charakter zarobkowy, co miałyby być sprzeczne z ww. przepisami ustawy Prawo o stowarzyszeniach,

3. naruszenie art. 23 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 16 ust. 3 w zw. z art. 21 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 10 ust. 1 pkt 5) w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, poprzez odmowę zarejestrowania § 27 pkt 16 statutu na skutek błędnego uznania, że niedopuszczalne w świetle ustawy Prawo o stowarzyszeniach jest przyznanie Zarządowi kompetencji do podejmowania decyzji nie należących do zakresu działania innych władz Towarzystwa,

4. naruszenie art. 23 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym w zw. z art. 16 ust. 3 w zw. z art. 21 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 10 ust. 1 pkt 5) w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, poprzez odmowę zarejestrowania w treści § 32 ust. 4 statutu słów "w szczególności" na skutek błędnego uznania, że § 32 ust. 4 statutu tworzy katalog otwarty kompetencji Komisji Rewizyjnej wykraczający poza kompetencje kontrolne Komisji wynikające z § 32 ust. 1 statutu Towarzystwa.

Mając powyższe na uwadze wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi rejestrowemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy okazała się zasadna tylko w części dotyczącej odmowy zarejestrowania zmiany § 8 statutu, a to w kierunku zmierzającym do uchylenia zaskarżonego postanowienia w tej części.

W pozostałym zakresie apelacja wnioskodawcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy rozpoznając skargę na orzeczenie referendarza sądowego o odmowie zarejestrowania części zmian statutu stowarzyszenia zasadniczo potwierdził to rozstrzygnięcie. Sąd Okręgowy niemal w całości podziela ustalenia i ocenę prawną Sądu I instancji z wyjątkiem odmowy zarejestrowania całego § 8 statutu. W tym ostatnim zakresie

Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, o czym będzie mowa poniżej.

Przed przystąpieniem do oceny zarzutów apelacyjnych należy wskazać, że wedle art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach, sąd rejestrowy wydaje postanowienie o wpisie stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego po stwierdzeniu, że jego statut jest zgodny z przepisami prawa i założyciele spełniają wymagania określone ustawą. Oczywiście chodzi o warunki wymienione w ustawie Prawo o stowarzyszeniach ale też i w Konstytucji oraz innych ustawach. Wymagania w zakresie zgodności dotyczą dwóch płaszczyzn: zgodności statutu stowarzyszenia z przepisami prawa oraz zgodności trybu powołania stowarzyszenia z przepisami prawa. W sprawie wpisu zmian statutu stowarzyszenia do KRS stosuje się odpowiednio zasady i tryb przewidziane dla wpisu stowarzyszenia do tego rejestru (art. 21 ustawy). Nadto, sąd rejestrowy zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa.

W niniejszej sprawie zmiany statutu stowarzyszenia z dnia 24 listopada 2017 r. w zakresie ww. § 27 pkt 16, § 32 ust. 4 (sformułowanie „w szczególności”) oraz § 37 ust. 2 pkt d (w związku z treścią § 8 statutu) zostały przez sąd rejestrowy ocenione w sposób wynikający z art. 16 w zw. z art. 21 ustawy prawo o stowarzyszeniach. Zaskarżone postanowienie nie narusza w tym zakresie zasad kognicji sądu rejestrowego, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o KRS.

Niesłuszny okazał się zarzut naruszenia ww. przepisów ustawy Prawo o stowarzyszeniach oraz art. 23 ust. 1 ustawy o KRS poprzez odmowę rejestracji § 37 ust. 2 pkt d. Stwierdzenie w statucie (§ 8 pkt 1, 2), że stowarzyszenie realizują swoje cele przez: (...) m. in. organizowanie zjazdów, sympozjów, konferencji i posiedzeń naukowych oraz prowadzenie systematycznej działalności szkoleniowej, prowadzenie działalności wydawniczej, samo w sobie nie jest postanowieniem wadliwym z punktu widzenia celu działania wnioskodawcy. Jednocześnie jednak wnioskodawca w § 37 ust. 2 pkt d, jako źródło funduszy, czyli źródło finansowania stowarzyszenia wskazał dochody z tejże całej działalności statutowej, w tym organizacji zjazdów i konferencji, działalności wydawniczej i innej. To postanowienie statutu jest postanowieniem budzącym poważne wątpliwości, ponieważ celem stowarzyszenia czyni m. in. zdobywanie środków finansowych. Nie ma wątpliwości, że treść zakwestionowanego postanowienia statutu jasno wskazuje, że źródłem majątku stowarzyszenia są dochody z działalności statutowej, w tym szczegółowo utożsamione z tymi wymienionymi w § 8 statutu. Tymczasem źródłem majątku stowarzyszenia nie mogą być dochody z działalności statutowej. Wedle art. 33 ustawy Prawo o stowarzyszeniach majątek stowarzyszenia powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku stowarzyszenia oraz z ofiarności publicznej. Sąd Rejonowy nie odnosił się akurat do „dochodów z własnej działalności”, a zatem uwagi apelującego w tym zakresie nie dotyczą motywów rozstrzygnięcia. Sąd Rejonowy oceniając źródła finansowania wnioskodawcy („dochody z działalności statutowej”) wskazał, że sposobem realizacji celów stowarzyszenia nie może być prowadzenie działalności nastawionej na zysk, a bez wątpienia w statucie jednoznacznie wskazano działalność statutową jako źródło dochodów. Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych (art. 2 ustawy Prawo o stowarzyszeniach) co oczywiście oznacza, że nie może prowadzić działalności statutowej nieodpłatnie. Co więcej Sąd Rejonowy zwrócił uwagę na to, że stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, jako działalność uboczną, jakkolwiek w tym zakresie służącą pomnożeniu majątku stowarzyszenia. Działalność statutowa i działalność gospodarcza są jednak odrębnymi rodzajami działalności. Wnioskodawca nie prowadzi działalności gospodarczej; brak odpowiednich postanowień statutu, nie podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców. Wnioskodawca nie ma statutu organizacji pożytku publicznego, a zatem nie ma podstaw do podważania oceny § 37 ust. 2 pkt d statutu przez Sąd Rejonowy w kontekście ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Sama okoliczność, że ww. ustawa przewiduje możliwość prowadzenia przez organizacje pozarządowe odpłatnej działalności pożytku publicznego, która jest ich działalnością statutową nie oznacza, że działalność statutowa stowarzyszenia może być źródłem dochodów tegoż stowarzyszenia. Założenie takie przeczy istocie stowarzyszenia.

Niezależnie od powyższego należy podnieść, że ustawodawca określając w art. 10 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach treść statutu stowarzyszenia rozróżnia obligatoryjne sfery stowarzyszenia: cele i sposoby realizacji celów (pkt 3.) oraz odrębnie sposób uzyskiwania środków finansowych (pkt 7.). Zbieżność sposobów realizacji celów stowarzyszenia ze źródłami finansowania działalności tego stowarzyszenia, gdzie jednoznacznie wskazuje się na działalność statutową, jako źródło dochodów stowarzyszenia świadczy o zarobkowym charakterze działalności statutowej. Wprowadzenie w treści § 37 ust. 2 pkt d statutu, jako źródła dochodów stowarzyszenia – dochodów z działalności statutowej (w rozumieniu wszystkich sposobów realizacji celów w § 8 statutu) oznacza, że sposobem realizacji celów stowarzyszenia jest prowadzenie działalności nastawionej na zysk. Tymczasem działalność statutowa, która wyraża się w sposobie realizacji celów stowarzyszenia musi być działalnością niedochodową. Sąd Rejonowy zatem dokonał prawidłowej oceny tego postanowienia statutu i słusznie odmówił jego rejestracji. Ocena ta nie została skutecznie zakwestionowana przez apelującego.

Nie można natomiast podzielić ogólnego poglądu Sądu Rejonowego, że przyjęta przez wnioskodawcę treść § 8 statutu jest błędna. Stanowisko Sądu Rejonowego nie zawiera merytorycznego uzasadnienia a opiera się na lakonicznym stwierdzeniu, że ta jednostka redakcyjna statutu (podobnie, jak inne wymienione w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia) nie odpowiada wymogom ustawowym. Tymczasem kwestionowane postanowienie statutu nie jest postanowieniem kontrowersyjnym. Wymienione konkretne postanowienie statutu dotyczy sposobów realizacji celów przez stowarzyszenia. W istocie, są to sposoby zgodne z prawem i winny być poddane właściwej ocenie przez Sąd Rejonowy.

Odnośnie postanowienia § 8 statutu apelujący częściowo trafnie podnosi zarzut naruszenia art. 23 ust. 1 ustawy o KRS, ponieważ skutkiem odmowy rejestracji § 8 statutu stowarzyszenie pozbawione zostało możliwości prowadzenia jakiejkolwiek działalności. Co więcej jednak, Sąd Rejonowy dopuścił do rejestracji zmian statutu bez obligatoryjnego postanowienia odnośnie do sposobów realizacji celów stowarzyszenia (art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo o stowarzyszeniach). Sąd Rejonowy nie przedstawił ustaleń i oceny prawnej odnośnie § 8 statutu. W ocenie Sądu Okręgowego zaskarżone postanowienie w części odmawiającej rejestracji zmiany § 8 statutu nie poddaje się kontroli instancyjnej, dlatego musiało zostać uchylone.

Niezasadne są zarzuty apelacji naruszenia art. 23 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 16 ust. 3 w zw. z art. 21 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 10 ust. 1 pkt 5) w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, odnośnie do odmowy zarejestrowania § 27 pkt 16 statutu. Wskazane postanowienie statutu w § 27 dotyczy kompetencji zarządu głównego stowarzyszenia i w swej treści wymienia konkretne kompetencje tej władzy stowarzyszenia, w tym w pkt 16 „podejmowanie decyzji nie należących do zakresu działania innych władz Towarzystwa”. Sąd II instancji podziela ocenę Sądu Rejonowego, że taka treść narusza art. 10 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, a konkretnie narusza domniemanie kompetencji walnego zebrania członków stowarzyszenia określone w art. 11 ust. 1 zdanie 2 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 3 są trzy obligatoryjne władze stowarzyszenia, a to: walne zebranie członków i zarząd, które to zostały opisane także w zakresie nazwy własnej oraz organ kontroli wewnętrznej, który ustawodawca wymienił opisowo co do kompetencji pozostawiając nazwę woli członków stowarzyszenia. Najwyższą władzą stowarzyszenia jest walne zebranie członków. W sprawach, w których statut nie określa właściwości władz stowarzyszenia, podejmowanie uchwał należy do walnego zebrania członków. Zgodnie zaś z art. 10 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy statut stowarzyszenia m. in. określa władze stowarzyszenia oraz ich kompetencje. Brzmienie ostatniego przepisu nie pozostawia wątpliwości, że po pierwsze statut musi określić konkretne władze i po drugie przypisać im konkretne kompetencje. Kompetencje te winny być konkretne i jednoznaczne, tak aby była możliwa ocena potencjalnego działania pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Sąd rejestrowy jest zobowiązany do oceny postanowień statutu także odnośnie owych kompetencji władz stowarzyszenia (art. 23 ust. 1 ustawy o KRS i art. 16 w zw. z art. 21 ustawy Prawo o stowarzyszeniach) i z pewnością winien odmówić rejestracji, gdy kompetencje władz stowarzyszenia są niejasne, ogólne, niejednoznaczne, sprzeczne z istotą danej władzy stowarzyszenia czy wreszcie naruszające obowiązujące przepisy prawa.

Ma rację apelujący, że ustawa Prawo o stowarzyszeniach przewiduje możliwość autonomicznego określenia przez statut kompetencji władz stowarzyszenia ale nie ma racji, że ustawa Prawo o stowarzyszeniach nie wprowadza w tym zakresie żadnych ograniczeń. Otóż, w art. 11 ust. 1 zdanie 2 ww. ustawy jest jasne ograniczenie w zakresie kompetencji każdej innej władzy niż walne zebranie członków stowarzyszenia. Jak wynika z przywołanej już treści tego przepisu w sprawach, w których statut nie określa właściwości władz stowarzyszenia, podejmowanie uchwał należy do walnego zebrania członków. Jeżeli zatem konkretnie oznaczona sprawa np. udzielenie zgody na przystąpienie stowarzyszenia do organizacji międzynarodowej, nie należy do właściwości (kompetencji) statutowej żadnej z władz, to uchwałę w przedmiocie zgody/odmowy podejmuje walne zebranie członków. Przekazanie zarządowi domniemanej ustawowej kompetencji walnego zebrania członków stowarzyszenia jest naruszeniem regulacji zawartej w ww. przepisie, ponieważ narusza zakładane w tym przepisie podstawowe prawa członka stowarzyszenia – decydowanie o tych wszystkich kwestiach, które nie zostały konkretnie opisane w kompetencjach właściwych władz stowarzyszenia. Wobec tego postanowienie § 27 pkt 16 statutu, które de facto daje możliwość zarządowi stowarzyszenia podejmowania decyzji we wszelkich możliwych sprawach, jakie nie są enumeratywnie wymienione w kompetencjach walnego zgromadzenia członków i komisji rewizyjnej, jest niedopuszczalne w związku z ww. przepisami prawa.

Niezasadne są także zarzuty apelacji naruszenia art. 23 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 16 ust. 3 w zw. z art. 21 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 10 ust. 1 pkt 5) w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, odnośnie do odmowy zarejestrowania w treści § 32 ust. 4 statutu słów „w szczególności”. Wskazane postanowienie statutu w § 32

ust. 4 dotyczy kompetencji komisji rewizyjnej. Sąd II instancji podziela ocenę Sądu Rejonowego, że otwarty katalog kompetencji komisji rewizyjnej narusza art. 10 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach.

W ocenie Sądu Okręgowego określenie w sposób otwarty kompetencji dla komisji rewizyjnej, podważa zasady funkcjonowania odrębnych władz w stowarzyszeniu i stwarza poważne zagrożenie dla stabilności ich działania, co więcej jest też niekorzystna dla członków stowarzyszenia, którzy w istocie nie mają pewności co do zakresu tychże kompetencji, nie mogą się nawet odwołać do najwyższej władzy stowarzyszenia czyli walnego zebrania członków, gdyby komisja rewizyjna podejmowała czynności inne niż wymienione konkretnie w § 32 ust. 4. Oczywiście członkowie założyciele decydują o statucie ale jego postanowienia muszą zakładać poszanowanie równości członków stowarzyszenia w chwili zakładania stowarzyszenia, zmian statutu ale i w dalszych latach funkcjonowania stowarzyszenia. To także sąd rejestrowy winien mieć na uwadze przy ocenie wniosku. Zdaniem Sądu Okręgowego ustawodawca nie precyzuje szczegółowych kompetencji komisji rewizyjnej ale oczywistym jest, że ma ona kompetencje w zakresie kontroli wewnętrznej w odróżnieniu od dwóch innych obligatoryjnych władz stowarzyszenia. W ocenie składu orzekającego w tej sprawie kompetencje tej władz powinny zostać określone w sposób wyczerpujący, zaś kryterium tego nie spełniają postanowienie § 32 ust. 4 z uwagi na otwarty katalog („w szczególności”). Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska apelującego, że § 32 ust. 1 statutu określa w sposób jednoznaczny i zamknięty kompetencje komisji rewizyjnej. Otóż, treść wymienionego postanowienia określa charakter tej władzy (organ kontrolny), jest skład, sposób wyboru i kadencję, a nie kompetencje. Natomiast ust. 4 obejmuje katalog kompetencji komisji rewizyjnej, które są zgodne z ustawą prawo o stowarzyszeniach i pozostałymi postanowieniami statutu, i Sąd Okręgowy do rodzaju kompetencji nie ma zastrzeżeń. Jednakowoż sformułowanie „w szczególności” oznacza katalog otwarty ewentualnych innych kompetencji poza tymi, które są wymienione. Takie postanowienie statutu narusza art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, z którego wynika, że statut winien m. in. określać kompetencje władz stowarzyszenia, nie zaś przykłady kompetencji. Wobec tego prawidłowo Sąd Rejonowy nie zarejestrował słów „w szczególności”, jeśli chodzi o treść § 32 ust. 4 statutu odnoszącą się do kompetencji komisji rewizyjnej.

W konsekwencji, mając na względzie treść art. 694⁷ k.p.c. w zw. z art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zaskarżone postanowienie należało uchylić w części odmawiającej zarejestrowania zmian statutu w § 8 i w tej części sprawę przekazać do ponownego rozpoznania sądowi rejestrowemu. Ponownie rozpoznając sprawę w przekazanej części, Sąd Rejestrowy weźmie pod uwagę aktualny stan rejestru oraz dokumenty stanowiące podstawę wpisu zmian statutu stowarzyszenia do rejestru. Sąd Rejonowy mając na względzie poczynione wyżej uwagi winien przede wszystkim ponownie ocenić zasadność wniosku o wpis zmian do KRS dokonując własnej analizy § 8 statutu i jego zgodności z obowiązującymi przepisami prawa.

W pozostałym zakresie, z powodów podanych wyżej apelacja wnioskodawcy podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., o czym orzeczono jak w pkt 2 postanowienia.

SSO Anna Gałas SSO Alicja Dziekańska SSO Wiktor Piber